

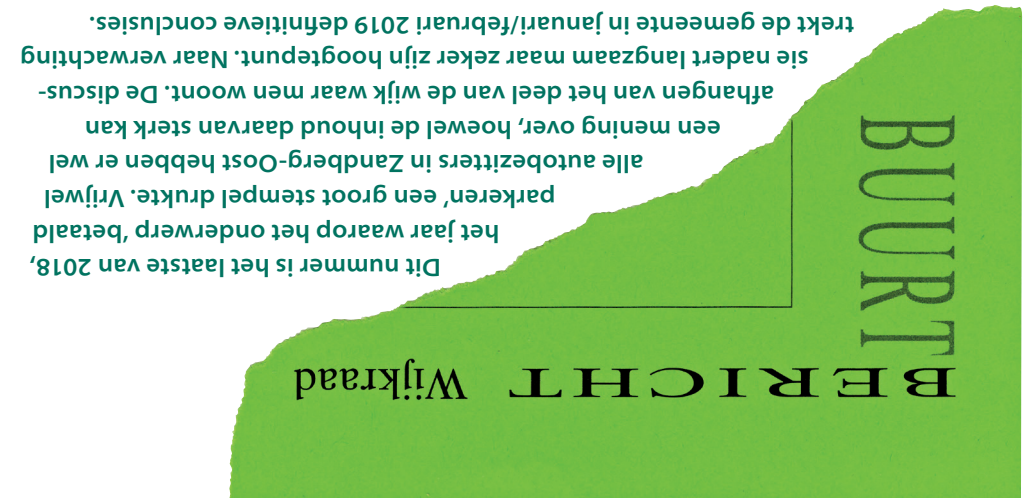
aantal basisvergunningen (120%). Dus de gemeente de formele basis voor het maximaal uit te geven opgesteld, vormt voor de gemeente in principe maximale parkeercapaciteit voor de wijk die wordt gehouden. De uitslag daarvan, en specifiek de (verkeersteilleingen) is in de maand november hand van een verkeersonderzoek. Dat onderzoek gemeente Breda wil die capaciteit bepalen aan de de maximale parkeercapaciteit in de wijk. De Heikel punt in het overleg is de bepaling van

Vreemdparkeerders en Parkeervaklijntjes

in Wilhelminapark-Noord niet mogelijk is. vermeld) en dat teruggedraaien van betaald parkeren (in het bestuursakkoord 2018-2022 wordt dit ook door het College van B&W nog steeds een optie is zing van het gebied voor gereguleerd parkeren ners bij de discussie te betrekken, dat een aanwij- vindt dat ze het maximale doet om alle wijkbewo- maal de Zuidelijke Rondweg is), dat de gemeente in Zandberg-Oost nog niet vaststaat (maar maxi-

Maximale parkeercapaciteit onderwerp van discussie

De wijkraad en de redactie van deze wijkkrant wensen alle wijkbewoners hjne feest- dagen en een hele goede jaarwisseling. En bent u op zondag 6 januari in de wijk dan is er op de traditionele nieuwjaarsbijeenkomst op het Hyacinthplein alle tijd om het met elkaar (gluh)wijnglas te heffen. Tot later!

De Groene Weg
BIOLOGISCHE SLAGERIJ
voor't goede leven

Voor Biologisch vlees moet u op Ginnekenweg 1 in Breda zijn

- 100% Biologisch • 99% Glutenvrij
- 98% Klantvriendelijk personeel en
- 97% Van onze klanten sparen mee met ons spaarsysteem

Ginnekenweg 1, Breda, (076) 522 87 88, breda@degroeneweg.nl

(Vervolg van pagina 1)

stelt op basis van het verkeersonderzoek vast hoeveel auto's (van bewoners, bezoekers en overig verkeer) maximaal in de wijk kunnen parkeren. De werkgroep is daar mordicus tegen omdat het meer dan waarschijnlijk zal leiden tot een te laag aantal vergunningen gezien het relatief hoge aantal auto's in de wijk en de krappe openbare ruimte. De gemeente wil immers door de regulering niet alleen de vreemdparkeerders weren, maar ook het aantal auto's van bewoners reguleren om een leefbare en verkeersveilige woonomgeving te kunnen garanderen. Vreemdparkeerders zijn autobezitters die niet in de wijk wonen, maar die er wel parkeren gedurende werktijd of winkeltijd in de stad. Het zou kunnen betekenen dat voor een aanzienlijk aantal auto's geen plaats zal zijn in de wijk. De bezitters hiervan zullen elders moeten parkeren (buiten de wijk) of geluk moeten hebben bij verlo-ting door de gemeente van restplaatsen.

Parkeertolerantie

De werkgroep is van mening dat alléén vreemdparkeerders moeten worden geweerd. De werkgroep: *“Als wijkbewoners onderling tolerant zijn en een manier vinden om alle auto's te parkeren, ook al wordt er soms buiten de parkeervaklijntjes op een verkeersveilige wijze geparkeerd, dan moet de gemeente dat accepteren”*. Het kostte enige discussie, maar uiteindelijk was de ambtenaar van het Parkeerbedrijf bereid om dit punt in de analyse mee te nemen om zodoende te borgen dat zoveel mogelijk wijkbewoners een ze vergunning kunnen bemachtigen. Een toezeg-ting dus, maar nog geen harde belofte. Begin januari vindt opnieuw een overleg plaats tussen werkgroep en gemeente. Dan zal de gemeente

van het eventueel toekomstig gereguleerd gebied antwoorden blijft onder meer dat de begrenzing *het wijkplanproces een rituele dans te worden”*. Uit de *voorgekookt bijna. Daarmee leek de afronding van indruk was dat de antwoorden erg ambtelijk waren,* van de leden van de werkgroep: *“de algemene* werd er in eerste instantie niet vrolijk van. Eén vragen ambtelijk werden toegelicht. De werkgroep plaats waarin de conceptantwoorden op deze Medio november vond daarop een bijeenkomst de voorstellen.

door de werkgroep zijn geformuleerd op basis van gemeente Breda antwoord geven op 21 vragen die in een volgende stap zouden ambtenaren van de deel op technische en financiële haalbaarheid. Deze voorstellen zijn door de gemeente beoor- aan de wethouder en ambtenaren.

keersveiligheid' in oktober de voorstellen officieel de werkgroep 'Verbetering leegbaarheid en ver- in gemeenschapshuis De Zandberg presenteerde Na het overleg met wethouder Bos eind augustus

Betaald parkeren:

KOOKSTUDIO
Kookworkshops en Kookcursussen in de buurt

Diverse activiteiten voor Kookgroepen en Kinderen

Kijk op www.kookikook.nl
of bel Joyce 06 41 89 97 30 voor info

definitieve antwoorden presenteren evenals de verdere planning van het proces van invoering.

Aanpak Wilhelminapark en Parkstraat

Eén van de voorstellen van de werkgroep betreft het aanpakken van de verkeerscirculatie en het wegdek van het Wilhelminapark. De gemeente heeft aangegeven dat dit wordt meegenomen in het reguliere onderhoud, waarbij ook de riolering in Parkstraat en Wilhelminapark zal worden vernieuwd. Het plan is om de bestaande bestrating te vervangen door klinkers (zoals recentelijk in de Wethouder Romboutsstraat) en de rijbaan te versmallen van 9 naar plusminus 5,5 meter om de rijsnelheid te drukken. Zodra dit aan de orde is zal de gemeentelijke projectmanager wijkbewoners uitnodigen om mee te denken bij de planvorming.

Van de Wijkraad

De wijkraad vergadert altijd op woensdag-avond om 20.00 uur in gemeenschapshuis De Zandberg. De eerstvolgende vergaderingen vinden plaats op **16 januari** en **27 februari 2019**.

U bent van harte welkom! Verslagen van wijkraadvergaderingen, actuele informatie en voorgaande edities van de wijkkrant kunt u nalezen op de website van de wijkraad: www.zandbergbreda.nl

General Maczekstraat 19
4818 BT Breda
T +31 (0)76 888 25 55
E. info@printbreda.nl
W. www.qprintbreda.nl

Benedictinessenhof 40, jacquelinekusters254@gmail.com Voor meer informatie over dit initiatief: Jacqueline Kusters, gekeken of een andere locatie mogelijk. Voordat verder besluitvorming plaatsvindt wordt nu eerst tegen de gekozen locatie, tegenover het wooncomplex. maar vooral bewoners van de woongroep 'Sous Venir' zijn dat een grote meedertheid van bewoners voorstander is, of er voldoende draagvlak voor is. Uit een enquête blijkt De middeelen zijn beschikbaar, maar eerst wordt nagegaan bewoners van het hof is daarvoor een aanvraag ingediend. de aanleg van een Jeu de boules-baan. Door een van de sie bevorderen. Dat kan op tal van manieren, zo ook door wijkraad voor initiatieven die de bijvoorbreed de sociale cohe-Elk jaar zijn er middeelen beschikbaar bij het wijkplatform/

Een Jeu de boules-baan in het Benedictinessenhof?

Will je kennis van Frankrijk en de Franse taal weer eens testen? Dat kan binnenkort in Café Noir aan de Ginne-kenweg (overdag, niet in het weekend) onder leiding van 'professeur de Lacademie Wandelfrans' uit de koningin- nestraat, Joep Peeters. Kosten: € 5,- p.p. Je kunt je aanmel- den via contact@joeppeeters.nl en je voorkeur voor dag en tijd aangeven. De rest gaat vanzelf.

rondom zwangerschap
Kinderwens?
In verwachting?
Wij verwachten u!

Iedere zwangerschap is uniek! En verdient persoonlijke zorg. Verloskundige Ineke Oomens heeft haar praktijk bij u in de buurt. Bel gerust voor een afspraak of advies 06 51 00 77 69.

Wilhelminapark 9, 4818 LS Breda • www.ienova.nl • info@ienova.nl

maken en muren en houtwerk opfrissen en in vrolijke kleuren schilderen".

Gemeenschapshuis De Zandberg zet zich terug op de kaart

In het verleden had elke gemeenschap een gemeen- schapshuis. De wijk Zandberg-Oost heeft gemeen- schapshuis De Zandberg. Gebouwen verouderen en tijden veranderen! Het bestuur van De Zandberg ziet, met name in de weekenden, het gebruik teruglopen. Ook het vertrek van peuterspeelzaal Clara dat er tot voor kort ook onderdak vond, maar nu is ingetrok- ken bij de basisschool, hielp niet om de loop erin te houden. De huidige gebruikers waaronder kaartvereni- gingen, dansscholen, volleybalclubs, EHBO en diverse wijkraden, vinden er nog steeds met plezier onderdak. Maar als het aan het bestuur van de stichting Zandberg ligt gaat het gemeenschapshuis binnenkort stevig op de schop en wordt het 'huis' weer nieuw leven ingebla- zen. En de ambitie van het huidige bestuur reikt ver.

Nieuw élan

In de oude keuken van het gemeenschapshuis spreek ik met de voorzitter Moritz Schönfeld, bestuurslid technische zaken Paul Verkooijen en uitbater Ollie Holster. Een drietal dat vol overtuiging en enthousiasme een nieuwe toekomst schetst. Moritz: *“Het moet weer een centrale plaats krijgen in de wijk, ja zelfs in Breda-Zuid. Het gemeenschapshuis moet weer een gebruikruimte worden, niet alleen voor het verenigingsleven, maar ook voor bijeenkomsten, bruiloften en partijen, verjaardagen, klassenborrels (ouders van leerlingen en onderwijskrachten), kookclubs etc.”*. Paul Verkooijen: *“We gaan de keuken verbouwen en mo- derniseren, muren uitbreken en een nieuwe bar bouwen, de tuin als buitenruimte weer beschikbaar maken door het aanbrengen van tuindeuren, betere scheidingswanden aanbrengen om daarmee intiemere ruimtes te kunnen*

General Maczekstraat 19
4818 BT Breda
T +31 (0)76 888 25 55
E. info@printbreda.nl
W. www.qprintbreda.nl

076-521940/0645710987, wkarstens@ziggo.nl
Letta Karstens, Generaal Maczekstraat 51,
'van de wijk' wordt!
fijn zijn als het, mede door uw bijdrage, echt een boekje onderwerpen die zeker aan bod moeten komen. Het zou of voorwerpen uit die tijd. Misschien weet u nog andere bijdrage denkt te kunnen leveren met verhalen, foto's Heel graag wil ik met u in contact komen wanneer u een bevrjding; oorlogshelden uit de wijk.
verwarming, inkwartiering,, onderwijs, de jeugd, de de problemen in het dagelijkse leven; voedselvoorziening, schuilkeiders;
ging, onderduiken; bombardementen, verduistering,
onderwerpen: de Vlucht van 12 mei 1940, Jodenvervol- in het boekje wil ik in ieder geval ingaan op de volgende betrokene in de familie voortleven.
overlevering, verhalen dus die na het overlijden van de maakt. Maar ik ben ook geïnteresseerd in verhalen uit de liefst van personen die deze jaren zelf hebben meege- Bredasche Courant uit die jaren en het gemeentearchief.
al informatie gezocht en gevonden in (dag)boeken, de maken over de oorlog en de bevrjding in deze wijk. Ik heb Zandberg-Oost. Een mooie aanleiding om een boekje te bevrjld. De intocht van de Poolse bevrjders begon in Op 29 oktober 2019 is het 75 jaar geleden dat Breda werd (ingezonden bericht)

Zandberg: oorlog en bevrjding; wie helpt mij verder?

1990 - 2015

25 JAAR

Cryon
schoonheidssalon

Wilhelminapark 46
4818 SN Breda
T (076) 520 43 42
contact@cryon.nl
www.cryon.nl

de zomervakantie van 2019, het jaar dat het gemeen- schapshuis haar 85e verjaardag viert, zal het vernieuw- de gemeenschapshuis officieel geopend worden.

Baas in eigen huis en 81 zonnepanelen op het dak
Het bestuur heeft er alle vertrouwen in dat het plan gaat slagen. Het is tenslotte baas in eigen huis. Sinds eind jaren '60 wordt het gemeenschapshuis gerund door een zelfstandige stichting. Het bestuur is niet afhankelijk van gemeentesubsidies en in staat om de verbouwing geheel zelf te financieren. Er zijn gemeenschapshuizen in Breda die er wat dat betreft slechter voorstaan. Ollie: *“Het gemeenschapshuis is geen commercieel horecabedrijf, maar een gemeen- schapsvoorziening met een horecavergunning. En omdat het geen commercieel bedrijf is kunnen er zeer schappelijke tarieven worden gerekend. Een flesje bier kost er dan ook maar € 1,50. Ik schuif er graag de nodige van over de toonbank”*. De eerste stap in het vernieuwingsproces is inmiddels gezet: onlangs werden maar liefst 81 zonnepanelen op het dak geplaatst waardoor het gemeenschapshuis ook wat de energievoorziening betreft zelfvoorzienend wordt.

Zomaar een straat in Zandberg-Oost

Het is een mooie straat, de Minister Nelissenstraat: ruime woningen met voortuintjes, voor een belangrijk deel gebouwd in het begin van de 20e eeuw, brede trottoirs en rijen volgroeide bomen aan beide zijden. Alleen het appartementencomplex aan het begin van de straat wijkt af, maar dat dateert dan ook uit halverwege de jaren '90. 's Middags spreek ik met Herman van Olphen en partner Erna, die op nummer 26 wonen en 's avonds met Thuur Brouwers en partner Ada woonachtig op nummer 10. Het gesprek concentreert zich op Thuur en Herman, die er hun jeugd doorbrachten. Hun verhalen komen sterk overeen.

Alle poortjes nog open

Herman (70, Manus voor intimi, grafisch ontwerper/vormgever en voormalig partner van ontwerp-bureau Smidswater) en Erna wonen er inmiddels 31 jaar en met buitengewoon veel plezier. De ouders van Herman woonden vanaf 1949 op nummer 56. Hij bracht er dus zijn jeugd door en herinnert zich de ruimte die er was: *“Auto's waren er nog niet of nauwelijks, maar de straat was al wel geasfalteerd.*

Je kon er dus heel goed rolschaatsen”. Herman sloeg zijn vleugels uit en vertrok, maar keerde in 1986, samen met Erna, terug naar zijn vertrouwde straat. Voor Thuur Brouwers (74, voormalig docent tekenen aan Markenhage) en Ada geldt precies hetzelfde. Zij wonen er met evenveel plezier. In hun geval sinds 1975 weer in het ouderlijk huis van Thuur, die ook enige tijd op nummer 23 woonde. Ook zij bevestigen dat beeld. Thuur: *“er was volop ruimte om te voetballen, standbal te spelen en te knikkeren. Een van de weinige auto's was van mijnheer Mossou, directeur van de Lonka-fabriek (zoonlief, sportverslaggever, woont ook weer in de straat). De straat was kinderrijk en alle poortjes stonden gewoon open, ideaal om verstoppertje te kunnen spelen”.* De straat was op een merkwaardige manier verdeeld: een klein deel (tussen hoek Zonnebloemstraat en Zandberglaan) hoorde bij de Sacramentsparochie, de rest bij de Heilig Hartparochie. Zowel Herman als Thuur gingen als kind naar de Heilig Hartschool. Thuur bezocht deze basisschool toen die nog in de Minister Nelissenstraat, recht tegenover nummer 10, gevestigd was. Thuur: *“toen de school verhuisde naar het van Almondepad ging dat in de vorm van een processie en mocht ik mee naar de inwijding van de nieuwe school”.* Herman, enkele jaren jonger, moest al direct naar de nieuwe locatie, waar later de huidige Montessorischool onderdak vond. De oude basisschool

De Minister Nelissenstraat werd eind 19e eeuw door particulieren aangelegd, op toen nog Teterings grondgebied, als verbindingsweg tussen Zandberglaan en de Loop-schans (nu Koninginnestraat). Het was onderdeel van een grotere aanleg waartoe ook de Zandberglaan, Eerste en tweede Muntstraat en een deel van de Roy van Zuidewijnlaan behoorden. Op een kaartje uit 1899 staat de straat, die al voor een aanzienlijk deel was volgebouwd, voor het eerst aangeduid als Parkstraat (de straat liep immers in de richting van het Wilhelminapark). Omdat die naam verwarring gaf met de Parkstraat op Bredaas grondgebied werd de Minister Nelissenstraat daarom meestal Teteringse Parkstraat genoemd. In 1922 nam de gemeente Teteringen de straat over van de eigenaren. Na de annexatie van het gebied door Breda in 1927 werd de nieuwe naam: Minister Nelissenstraat, genoemd naar de Bredenaar mr. Antonius Petrus Laurentius Nelissen (1851-1921), van 1908-1910 minister van Justitie.

Uit: 'De straten van Breda', Gerard Otten

kreeg daarna andere bestemmingen als Nuts (M)ULO, Levensschool en afdeling Fotografie van St. Joost. Totdat de school, met een groot Heilig Hartbeeld op het schoolplein, moest wijken voor het appartementencomplex.

Verdwenen bedrijvigheid

Aan de andere kant van de straat, rond de huidige doorgang naar de Pioenroosstraat, verdween in de loop der tijd ook een stuk geschiedenis. Herman: *“Daar concentreerde zich bedrijvigheid, zoals snoepjesfabriek Lonka, textielbedrijf Hellemons (vakkleding), later een Aldi-supermarkt en het Denksportcentrum. En aan de overkant schildersbedrijf Antonissen”.* En eind jaren 40, begin '50, zo herinnert Thuur zich

DE GEZELLIN
Specialist in
particuliere thuiszorg

www.degezellin.nl
06-24281578

1965 50 jaar 2015

DE VYVER
SLIJTERIJ WIJNHUIS

Karin & Erik Bogers
Koninginnenstraat 114
www.wijnhuisdevijver.nl

STUDIOBAKERS®
GRAFISCHE VORMGEVING

Sjef Bakers

Tulpenstraat 2 | 4818 GV Breda
Telefoon (076) 565 34 33 | Mobiel 06 25 09 64 57
sjef@studiobakers.nl | www.studiobakers.nl

ROGGEBAND & ACCURAAT
DRUKKERIJ | PRINT

Schrevelstraat 4 | 4835 BC Breda | (076) 56 14 687
drukwerk@roggeband.eu | www.roggeband.eu

Herinrichting Oranjeplein stap dichterbij?

De werkgroep Oranjeplein presenteerde op 6 november jl. in zaal Vianden in het Ginneken haar plannen voor de herinrichting van deze overkapping van de Zuidelijke Rondweg en schakel tussen de wijken Zandberg en Ginneken. In de ogen van de al jaren actieve werkgroep, waarin vertegenwoordigers van de omliggende wijken zitting hebben, is dit deel van de verbindingsroute al jarenlang verwaarloosd, terwijl aan beide zijden van het plein de Ginnekenweg en Prins Hendrikstraat wel gerenoveerd werden. De werkgroep vraagt nu de Gemeente Breda concreet om budget op te nemen in de begroting van 2019. De werkzaamheden worden door de werkgroep globaal begroot op ca. 8 ton. De werkgroep formuleert het nieuwe concept als *‘een transformatie van het plein van een weidse verkeersruimte naar een openbare ruimte met verblijfskwaliteit en de mogelijkheid voor ontmoeting en beleving’.* Daarbij hanteert de werkgroep 11 uitgangspunten, waaronder méér ruimte voor de fiets, veilige verkeersafwikkeling, inrichten van het plein als ontmoetingslocatie, aandacht voor de cultuurhis-

torische betekenis van de Ginnekenweg als oude verbindingsroute, aankleding met planten bomen en een kunstwerk, toepassen van nieuwe energie-neutrale lichtconcepten en bewonersparticipatie. Een eerder voorstel van de werkgroep om de directe historische verbinding tussen beide delen van de Ginnekenweg te herstellen door aanleg van een voetgangersbrug werd ‘afgeschoten’ in verband met de kosten en de verkeersveiligheid. De volledige tekst van het rapport kunt u vinden op de website van de wijkraad: www.zandbergbreda.nl

Voor de historici onder de lezers: het punt waar de Ginnekenweg en de Prins Hendrikstraat uit elkaar wijken (sinds 1902 Oranjeplein) heette in de 19e eeuw de Ginnekense Zandberg. In het huisnummerregister van 1898 heet het hier Aan de Leij en in het adresboekje van 1900 de Watermolen (bron: De Straten van Breda, Gerard Otten).

Kunstwijk Zandberg-Oost

In deze rubriek portretteren we steeds een kunstenaar/kunstenares uit de wijk Zandberg-Oost. Noodgedwongen slaan we deze rubriek een keertje over. Om twee redenen: a) gebrek aan ruimte in dit nummer en b) onvoldoende beschikbare kandidaten. Wie vindt dat hij/zij in aanmerking komt voor een portret in deze rubriek of een mogelijke andere kandidaat kent, kan zich melden bij de redactie

Wilhelminapark: bijna 125 jaar

In 2020 is het 125 geleden dat het Wilhelminapark, een creatie van de beroemde tuinarchitect Leonard Anthony Springer, werd aangelegd. Volgens wijkmanager Harrie Verhallen *“ligt het park er wat sleets bij en zijn er klachten”.* Een werkgroep gaat plannen maken om in 2020 extra aandacht aan het park te besteden. Bewoners van Zandberg-Oost die het leuk vinden om mee te denken kunnen zich melden bij gemeentelijke projectleider Ellen van 't Geloof: ec.van.t.geloof@breda.nl / 0630050865.

Nieuwjaarsborrel

Een traditie om in ere te houden.
Op zondag 6 januari wordt op het Hyacintplein weer de jaarlijkse Nieuwjaarsborrel gehouden.
Noteer die datum vast in u agenda!